

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délután.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Villányi Henrik

Felelős szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja: a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Nádor-utca 7.
Hirdetések díjazása szerint.

A pénzügyintézetek ellenőrzése.

Nagykanizsa, február 8.

A fővárosi lapok hasábos cikkeiben számolnak be egy vidéki pénzügyintézet botrányáról. A híradások arról szólnak, hogy az intézet vezető tisztviselője éveken keresztül hamis mérleget készített. A tisztviselő történetesen főrézvényese volt az intézetnek. Érdekében állott a nagy osztalék. Az üzlet azonban nem valami fényes eredményt hozott. A tisztviselő nem esett kétségbe. Egy kisít „megjavította” a mérleget. Mint a rendőri jelentések mondják hamisított. Egészben néhány nullát biggyesztett az eredményhez. S dőlt az osztalék akárcsak egy jól vezetett budapesti uzoraszövetkezetnél.

Most azután kiderült a dolog. A főrézvényes könyvelő ur ugyanis tovább adott részvényein és az intézetet, mint mondani szokás, faképnél hagyta. A mérleg-receptet azonban elfeledte átadni az utódnak. Így történt azután, hogy az új könyvelő ur első mérlege furcsa képet mutatott. Az igazgatóság, mint az már szokás, kisütötte, hogy a könyvelő nem érti „mesterségét”. Elővették a múlt évi adatokat, hogy tán ennek nyomán lehet valamit „kiokoskodni.” Addig okoskodtak, míg kiderült, hogy a mérleg néhány éve hamis, bár annak idején a „közgyűlés a felmentvényt megadta.”

Eddig az eset. Az ügy néhány napig „anyagot” szolgáltatott a lapok rendőri riportereinek s aztán csend lett. Egy kis elmélkedésre sem méltatták az ügyet. Pedig milyen érdekes ügy. Egy könyvelő éveken át hamisít, anélkül, hogy az igazgatóság észrevenné, anélkül, hogy az ellenőrzésre

hivatott felügyelő-bizottság még csak gyanút is merítene. Vakon hittek a hamisító urnak. Egyszerűen azért, mert valószínűleg nem értettek ahhoz, ami hivatásuk volt: az ellenőrzéshez E pontnál van az eset közérdekűsége.

Mikor egy soproni bankbukás, vagy más ily nagyobb bűneset szerepel napirenden, akkor a napisajtó különböző hivatalos és nem hivatalos fórum és érdekszövetség, fel egészen az interpelláló honatyáig, rendszabályt követel mindenki. Ennek hatása alatt tartanak néhány anketet, a közgazdasági egyesületek egy önképzőkör buzgóságával pályadíjakat tűznek ki a pénzügyintézetek ellenőrzési ügyének megoldására. A koszoruzott pályaművek díszlegnek egyideig a könyvesboltok kirakatában. Azután csend lesz. Az osztalék javítási műveletek tovább folynak, mindaddig, míg az eset „napfényre” nem derül. Akkor ismét anket, pályázat, koszoruzott pályamű s végül csend. Nagy csend.

S itt van a nagy baj. Az a hagyományos nemtörődömség, mely bennünket sokban jellemez, itt is érvényesül. A pénzügyintézetek állandó és rendszeres ellenőrzése pedig oly fontos kérdés, mely a legnagyobb érdeklődést megkívánja. A magyar gazdasági élet szerves összefüggésben van a pénzügyintézetekkel. Ez ad beléje vért, életet. A gazdasági élet eme szervének tehát precizen, biztosan, jól kell funkcionálnia.

A pénzügyintézetek rendszeres ellenőrzésének kérdését napirenden kell tartani. A felügyelő-bizottsági intézmény, — tisztelet a kivételnek — elavult. Más modernebb ellenőrző szerv kell.

Módot nem ajánlunk. Sokkal alaposabb

vélemények vannak már e tárgyról, mint az egy rövid újságcikkben tárgyalható. De aktuálitásánál fogva rá kell mutatnunk e kérdés rendezetlenségére.

Megyebeli és helyi intézeteink oly biztos és szolid alapon vezetettek, hogy szinte felesleges kijelentünk: nem „haza beszélésre” irtuk e cikket. De azért mindenkinek kell kívánnia, hogy ez a régóta vajdudó ügy megoldást találjon.

A villamos ügy

és az 1,000,000 — kölcsönajánlat.

Nagykanizsa, február 7.

A kereskedelmi bank egy milliós kölcsönajánlatát bizonyára nem azért adta be a városnak, hogy magának szerepet biztosítson a villamosügyben.

A bankra nézve valószínűleg teljesen közömbös, mire fordítjuk a kölcsönt.

Mégis alig került nyilvánosságra az ajánlat, ez mintegy önmagától kapcsolatba került a villamosügygel. A kombináció mindenestre érthető, mert ép a villamosügy az, melynek eldöntésében nagy szerepet játszik a dolog pénzügyi része.

Nem akarunk jóslatokba bocsátkozni. Nem kutatjuk, hogy a kölcsönnek, illetve most még ajánlatnak minő szerepe jut a villamosügyben.

Tény, a villamosügy elbírálásánál nagy előnybe jutott a város az ajánlat által. Az ajánlatnak nagy szerepe jut. A döntésnek azonban nem szabad tisztán ezen szempont szerint történnie.

Felesleges mondanunk, hogy az ajánlat különösen a házi kezelés híveinek jön nagyon kapóra. Ehhez kell ugyanis legtöbb pénz.

A kereskedelmi bank akaratán kívül nagy lökést adott a villamosügynek.

Nyers Gyuri meghozza Szélvészt.

Írta: HALIS ISTVÁN.

Matrózunk helyénvalónak találja egyre gyakrabban mondogatni:

— Semmi, ez csak semmi!

Es szava mindannyiszor bizalommal tölt el bennünket, kik szárazföldi patkányok lévén, nem tudjuk azt, hogy a legirtózatosabb veszedelemben forgunk, és ritka-szép mulatságnak vesszük a dolgot.

Néha-néha ráérünk egy pillantást vetni az ég és föld közös háborújára — gyönyörködünk. Milyen szép itt a „hullámzó Balaton tetején!”

Eszembe jutott a rémhalász, kiről azt írja Jókai, hogy úgy csónakázik a viharon keresztül, milyen gyors csónakázásban emberfiának nem lehet része. A rémhalász csónakát t. i. egy óriási harscszörnyeteg viszi magával a testébe hajított szigony-nál fogva. Mi szerencsések vagyunk éppen oly vesztőtől röpülni a víz fölött. Szélvész negyedóra alatt keresztül röpit bennünket az akali öblön. — Tihanytól Szepezdig; — pedig ez két órai ut.

Szepezdnél elélt az eső, megszűnt a szél, elsimultak a hullámok. Csónakunkból ismét kihordtuk a vizet a Balatonba.

— És este tíz óra tájban már a révfülöpi csárdában vacsoráltunk víztől csepögő ruhában.

Sohase láttam ilyen bolond esárdát! Ha tányéromról fölemeltem a szememet, rögtön mozgásba jött minden butor; felém hajladozott ablak, ajtó; — s olyan vesztőtől nekem iramodott az asztal széke, sőt még a söntés is hogy szememet behunytam és rezignálva, tehetetlenül vártam, mikor borul reám az egész kurtakoesma.

Másnap derült ég nevetett ránk. Felső ruhánkat kitergettük száradni és gyöngéd figyelemmel vizsgálgtattuk juttunkat. Csak most fedeztük föl rajta a felőlnyi hosszú repedést. De nem is indultunk tovább, a míg a falu kovácsával két vasántot rá nem ütöttünk. Menyi rettegést állottunk volna ki, ha tegnap észrevesszük a hasadást!

Mire újra belelítettünk csónakunkba, jó kedvtünk egészen visszatért. Míg a csöndes időben végig hajóztunk a Balatonon, néhol kikötve és a csodaszép vidéket bámulva, majd pedig óráig elnézve a sima vizek fölött. — azalatt nagyokat neveltünk Nyers Gyurinak, ki most világosított föl, hogy milyen veszedelemben voltunk s ő mennyire remegett életünkért. A menekülésre már nem volt reménye sem, de azért minket mindig biztatott. Így történt, hogy a tapasztalt hajós és kitűnő uszó, egyedül félt köztünk. Mi pedig oly nyugodt lélekkel vitorláztunk keresztül a halálos veszedelemben, mint a kis gyerekek, kit anyja karja hordoz.

Vallomását Gyuri megkoronázta azzal a nyilatkozattal, hogy ilyen utazás csak nekünk való, nem

pedig nós embereknek, kikért kár lenne, ha elveszűnének.

Megszorítottuk Nyers Gyuri erős markát emberül. Ezt a becsületes beszédet nem lehetett más módon megjutalmazni.

A szilgigeti öblöben tökéletes szélesönd fogott meg. Szélvész meg se mozdult délelőtti tíz órától este hétig. Ha akartuk volna, akkor se tehetünk mást: ettünk, bort szoptunk szivaroztunk és mesélgettünk. Sohase éreztem magamat olyan fejedelmi módon!

Nyers Gyuri elmesélte, hogy hajózik a gróffal éjjel.

És ekkor megirigyeltem Tasziló grófot. Nem ugyan a vagyonaért, sem a rangjáért. Haem mert akkor hajózik a Balatonon, mikor a kedve tartja. Milyen gyönyörűség az, ha az ember éjnek éjadján hanyatt fekszik a bárkában, és nézi a csillagos eget! Mikor egészen egyedül van! Mikor minden emberi gyarlóság eltűnik mellőle, és érzi hogy ő is része a Mindenségnek!

A sok álmodozás után egy Napáldozás táján valami szellő kezdett lengedezni. Alig lehetett észrevenni, de azért rögtön indultunk.

Keszthelyen pedig ezalatt elterjedt a hír, hogy a Szélvész elsüllyedt, mink meg belevesztünk a Balatonba.

Ha jól tudom Kis Lajos volt a neve annak a lelkes tanár-embernek, aki vállalkozott arra, hogy

